

SKOVLY EMMER AF HISTORIE

Rigtigt mange voksne og ældre borgere i Roskilde husker SKOVLY ved Boserup Skov for enden af Sortesti.

Af: Ole Rasmussen

Men ikke ret mange ved, at det gode gamle traktørsted og senere restaurant har en masse spændende historie at fortælle, og en kendt Roskildeborger Ebbe Lous har levende fortalt undertegnede herom. Specielt forholdene under 2. verdenskrig og besættelsen af Danmark emmer af spændende og ofte dramatiske historier, og jeg lader Ebbe fortælle løs: "Min fader og moder overtog SKOVLY i 1925. Min moder Kitty drev det lille traktørsted i det store hovedhus, medens min fader Victor drev en lille vognmandsforretning med en bil. Det var primært afhentning af mælk på gårdene og kørsel til mejeriet på Vindingevej men også kørsel af sten og grus.

I 1935 blev SKOVLY udbygget med en lille restaurant, og også med et langt lysthus bag i haven. Der blev ansat kokkepige og stuepige. Traktørstedet blev besøgt af mange patienter med pårørende fra Sct. Hans Hospital, samt lagde specielt i weekender også mange roskildensere et ophold ind her på deres vej til en dejlig skovtur. Man kunne også medbringe sin egen madpakke og spise den udendørs, hvor der ud over lysthus også var både stole og små borde opsat.

Det var i de første mange år ikke muligt, at købe øl og spiritus på SKOVLY, eftersom kommunen ikke ville give bevilling, De havde jo dengang selv en skovpavillion på den modsatte side af vejen, hvor der var udskænkning. Denne blev dog nedrevet, så tyskerne ikke kunne få glæde af den og i 1941 fik SKOVLY så sin bevilling.

Men krigsårene efterlod mange indtryk, som har printet sig fast. Lige indenfor i skoven til venstre ved den første indkørsel blev der i starten af krigen bygget et ammunitionsdepot til tyskerne. Det blev bygget af ungarske krigsfanger, der var interneret

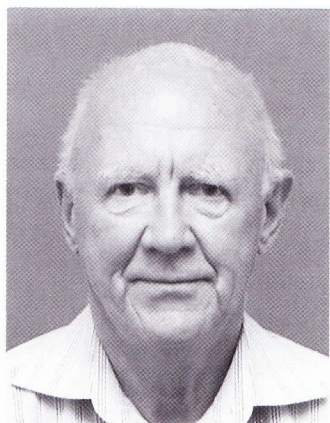
på Trællerupskolen i Gevninge, og de kom hver dag marcherende frem og tilbage til byggepladsen. Der var 180 tyskere til at betjene dette depot. Området omkring depotet var mineret, men da krigen sluttede befalede englænderne de tyske soldater, at bortsprænge minerne. Der var derfor jævnligt større spængninger, hvilket ofte kostede mange vinduesglas på SKOVLY. Tyskerne gjorde det tilsyneladende grundigt, for de blev beordret til at gå rundt i samme terræn, og uden uheld, inden de traskede slukøret og bedrøvet hjemad i maj 1945.

Al ammunitionen blev efter besættelsen af englænderne transporteret ud til grusgraven på Bognæs, hvor de blev tilintetgjort. Depotet blev nedrevet straks efter krigens ophør.

Tyskerne fra depotet besøgte ofte SKOVLY, og det foregik normalt roligt, men en enkelt episode har dog sat sig fast. En dag var en mindre gruppe kommet ind og havde bedt om øl, hvilket de fik serveret. Men pludselig syntes servetrisen at nu var det nok, og de kunne ikke få flere den dag, men var velkomne dagen efter. En af de tyske officerer blev dog lidt stødt over det, og lagde hårdt sin pistol på bordet og beordrede flere øl. Men servetrisen værfede pistolen ned fra bordet og holdt fast på sit, hvorefter de tyske gæster vredt forlod lokalet uden at tage pistolen med. Næste dag kom en tysk delegation og afhentede min fader, for han var jo i besiddelse af våben, hvilket var ulovligt. Han blev anbragt på Vestre Fængsel og dagen efter tog min moder og vor revisor ind til SHELL huset, for at høre nærmere. De fik også en snak med min fader, men ingen besked om, hvad der videre skulle ske. Det var en meget belastende periode for os, men heldigvis kom min fader fri efter 10 dage, og han havde ikke lidt overlast.

▼ Fortællere Ebbe Lous

SKOVLY var uanset placering tæt ved et tysk ammunitionsdepot, alligevel et lille samlingssted for flere af folkene i modstandskampen. En hel del af de våben, der blev nedkastet i Hvalsø skovene blev nedgravet i haven, og der har bestemt været en betydelig risiko herved. I september 1943 hvor politiet blev taget sad min fader og vor revisor på Palæ Cafeen – nu Vivaldi - og så politiet blive taget på det gamle rådhus, der dengang var politistation. Min fader besluttede straks, at han godt kunne gemme andre politifolk hos sig på SKOVLY. Det hed dengang, at "gå under jorden". Tyskerne undrede sig efterfølgende også en del over, at der nu pludselig var mange mænd, der hjalp til i restauranten, men det var blevet svært, at få kvindeligt personale, forklarede min fader dem. Altså var der ofte både tyske soldater og danske politifolk i samme lokaler, heldigvis uden at tyskerne vidste det.

Jeg husker også et par andre oplevelser af de specielle, nemlig at vi var ude at se en af englænderne nedskudt tysk jager i Herslev, samt at der ofte

var mange danske piger, specielt om sommeren, i haven sammen med tyskerne.

Både under og efter besættelsen var SKOVLY en velbesøgt restaurant fra både Sct. Hans og fra Roskildes borgere samt fra Boserup Sanatorium. Mange af de lidt ældre generationer husker også, at SKOVLY var et "indested" pinsedagsmorgen, hvor solen dansede. Her åbnede man kl. 05,00 med dejligt friskbagt morgenbrød, men fornuftigt blev der først serveret øl fra kl. 08,00. Når så mange drog på skovtur og en tur på SKOVLY, så skyldes det også gode parkeringsmuligheder både bag ved restauranten og på den anden side af Boserupvej inde i skoven. Men der var også hyppig busforbindelse, der gik helt ud til Herslev, hvor den havde vendeplads. Denne bus havde stoppested lige over for SKOVLY.

En af datidens kendte lokale malere, Aksel Meyer, der i lange perioder var indlagt på Sct. Hans, besøgte ofte SKOVLY, og hans betaling for mad, kaffe og kage bestod i, at han malede nogle flotte malerier, der pyntede i restauranten, og som i dag findes mange steder i privat eje. En anden mere kendt familie, der kom jævnligt på SKOVLY var grosserer Harry A Jensen, og de tog ofte søndagsturene på gåben til SKOVLY med deres børn Kaj Tønder, Lise Nørgård og søsteren Gerda. Kaj fortæller, at de som børn var meget trætte af de lange gåture, for det var bestemt ikke noget for børn. Men han husker også at de som unge og voksne siden havde mange gode oplevelser på SKOVLY. Der blev holdt en del selskabelighed i den hyggelige restaurant, og bl.a. var politifolkene ofte gæster her. Der blev jo skabt et helt unikt sammenhold i dette korps på grund af den specielle situation under besættelsen.

Min fader døde i 1953, hvorefter min moder kørte videre til 1958, hvor verdensklovnen Baxen – med det borgerlige navn Villy Andersen og frue overtog SKOVLY. Jeg blev selv spurgt om jeg ikke ville overtage SKOVLY, men nej tak, jeg havde oplevet at mine forældre først i de allersidste år holdt en enkelt fri-dag om ugen, og sådan så jeg ikke, at min tilværelse skulle forme sig.

Jeg er født i 1935 i Roskilde og er i dag bosiddende i Rørvig. Jeg har utroligt mange gode minder fra Roskilde som både barn og voksen og fra min tid som tankbestyrer på Caltex på Ringstedgade, som indehaver af Ebbe Lous Autogummi på Darupvang samt fra det politiske arbejde blandt andet i byrådet i fem og et halvt år. Jeg kom ind som afløser for Børge Dahl, da han havde orlov, og havde så en periode mere".

SKOVLY er i dag privat bolig, og har siden Baxen forlod stedet, haft skiftene ejere.